

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 219.185 van 4 mei 2012
in de zaak A. 204.397/XII-6910**

In zake: de NV INGENIEURS- EN ARCHITECTENBUREAU ESSA
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Werner Vandijck en Sarah Houben
kantoor houdend te 3670 Meeuwen-Gruitrode
Weg naar Ellikom 286
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de POLITIEZONE VOORKEMPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Peter Flamey en Joost Bosquet
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Jan van Rijswijcklaan 16
bij wie woonplaats wordt gekozen

Verzoekende partij in tussenkomst:

de NV GROEP INFRABO
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Frederik Vandendriessche en Ellen Clymans
kantoor houdend te 1000 Brussel
Loksumstraat 25
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 10 april 2012, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van “het op 26 maart 2012 genomen besluit, uitgevaardigd door de: Politiezone Voorkempen (Brecht-Malle-Schilde-Zoersel), [...] waarbij [de nv Ingenieurs- en Architectenbureau Essa], als inschrijfster voor de overheidsopdracht (het ontwerpen van een

nieuw centraal hoofdcommissariaat volgens besteknr. HC/LOG-BU 000229/11) niet gekozen werd, terwijl deze bij de bestreden beslissing aan Groep Infrabo, [...] gegund werd”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Met een verzoekschrift van 18 april 2012 heeft de nv Groep Infrabo gevraagd om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 april 2012, om 10.00 uur.

Staatsraad Pierre Barra heeft verslag uitgebracht.

Advocaten Werner Vandijck en Sarah Houben, die verschijnen voor de verzoekende partij, advocaat Joost Bosquet, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Ellen Clymans, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Luc Vermeire heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verwerende partij schrijft een algemene offerteaanvraag uit voor een aanneming van diensten met betrekking tot het “Aanstellen van een ontwerper voor de bouw van een nieuw Centraal Hoofdcommissariaat”.

3.2. De aankondiging van de opdracht wordt op 28 maart 2011 bekendgemaakt in het Bulletin der Aanbestedingen en op 1 april 2011 in het Publicatieblad van de Europese Unie.

3.3. Het bestek nr. HC/LOG-BU 000229/11 is van toepassing op deze opdracht.

De opdracht wordt door het bestek omschreven als “het maken van de bouwkundige ontwerpen en bestekken alsook de technische ontwerpen en bestekken. Ook de gedeelten aangaande stabiliteit, veiligheidscoördinatie (ontwerp en verwezenlijking) en EPB (Energieprestatie en Binnenklimaat) behoort tot de dienstverlening (begeleiding doorheen het hele bouwproces inclusief het werftoezicht)”.

Artikel 1.8 van het bestek omschrijft de gunningscriteria:

“Met toepassing van het artikel 16 van de Wet en artikelen 110 en 115 van het Koninklijk Besluit van 8 januari 1996 worden de hieronder vermelde gunningscriteria in aanmerking genomen, in dalende volgorde gerangschikt volgens de belangrijkheid welke eraan gegeven wordt, voor de keuze van de dienstverlener. De opdracht zal gegund worden aan de offerte welke volgens deze afweging de voordeligste is.

- Het ereloonvoorstel – weging: 30 punten;
- Visie op het bouwen van een Centraal Hoofdcommissariaat – weging: 30 punten;
- Het voorleggen van een ideeënschets en een benaderende kostenraming – weging: 25 punten;
- Gebouwtechnische voorzieningen – weging: 5 punten;
- Technische kwaliteiten – weging: 5 punten;
- Opgave van de uitvoeringstermijn: weging: 3 punten;
- Kwaliteit van de offerte – weging: 2 punten.

Ereloonvoorstel (het ereloonpercentage met opgave van het plafondbedrag): maximum 30 punten

De inschrijver dient zijn voorstel van ereloonpercentage bij de inschrijving te voegen. De inschrijver voegt tevens een voorstel van maximum ereloon toe (plafondbedrag). Het totaal ereloon wordt vergeleken tussen de kandidaten. Het ereloon wordt bepaald door een op te geven percentage om het voorwerp van de opdracht te realiseren. Ten einde een vergelijking van

de offertes mogelijk te maken zal het ereloonpercentage gerelateerd worden aan de benaderende kostenraming.

[...]

Het voorleggen van een ideeënschets en een benaderende kostenraming: maximum 25 punten

Maximum 4 A4-bladzijden: de inschrijver schetst zijn/haar ideeën naar praktische realisatie en raamt de hieraan verbonden kosten. Dit wordt gekaderd binnen de doelstellingen zoals opgesomd in het derde deel – technische bepalingen ontwerper.

Een ideeënschets behelst, onder meer, een praktische uitwerking van hoe het gebouw er zou kunnen uitzien en welke concrete uitwerking de ontwerper reeds in gedachten heeft. De offerte dient derhalve vergezeld te zijn van een visuele voorstelling van de uitgewerkte ideeën; een ruimtelijke voorstelling in 3D is hierbij sterk aan te bevelen.

Uit de ideeënschets dient de creativiteit en de inventiviteit van de ontwerper duidelijk naar voor te komen.

Een zo accuraat mogelijke kostenraming dient door de ontwerper opgesteld en gemotiveerd te worden.

[...]

Van toepassing op alle gunningscriteria:

Alvorens de opdracht te gunnen kan het opdrachtgevend bestuur de inschrijvers uitnodigen ten einde hun offerte mondeling toe te lichten. De inschrijvers worden door middel van een éénmalige uitnodiging, minstens 8 dagen op voorhand, verwittigd.

De inschrijver voegt ter beoordeling van de verschillende criteria de nodige geachte toelichtingen bij zijn offerte. Er dient duidelijk opgegeven te worden welke documentatie bij welk gunningscriterium wordt gevoegd.

Per inschrijver worden de individuele scores van de gunningscriteria samengesteld voor het krijgen van zijn totaalscore. De totaalscores van de inschrijvers vormen de rangorde van de inschrijvingen”.

3.4. De termijn voor de ontvangst van de offertes wordt vastgesteld op 25 mei 2011 om 9u15. Blijkens het proces-verbaal van opening van de offertes worden 11 offertes ingediend onder andere door verzoekende partij en de nv Groep Infrabo.

3.5. In een gunningsverslag van 24 oktober 2011 wordt besloten dat alle inschrijvers kunnen worden geselecteerd en dat drie offertes onregelmatig zijn. De overige offertes worden getoetst aan de gunningscriteria, wat leidt tot het volgende “overzicht totaalscore gunningscriteria”:

“De verschillende scores op de onderscheiden gunningscriteria geven het volgende totaalbeeld:

TOTALEN CRITERIA	AAA	ARCH	ESSA	INFRA	DBV	LOW	MV2	RDBM
Ereloonvoorstel (op 30 punten)	14,68	15,41	18,63	26,31	5,52	11,70	7,06	20,70
Visie (op 30 punten)	17,5	9	21,5	22	18	6	21	21
Ideeënshets en raming (op 25 punten)	20	19,5	25	20	20	14	21	22
Gebouwtechnisch (op 5 punten)	5	5	5	5	5	5	5	5
Technische kwaliteiten (op 5 punten)	4,5	4	5	4	2	4,5	4	5
Uitvoerings-termijn (op 3 punten)	3	3	3	3	3	3	3	3
Kwaliteit offerte (op 2 punten)	2	1	2	1	2	1	1	1
TOTAAL-SCORE op 100 punten	66,68	56,91	80,13	81,31	55,52	45,2	62,06	77,7

Overwegende dat uit de vergelijking van de totaalscores blijkt dat de offerte van de firma Groep Infrabo, [...], het voordeligst is, rekening houdend met alle gunningscriteria;

Er kan vastgesteld worden dat 3 offertes, namelijk Groep Infrabo, ESSA en RDBM, de hoogste totaalscores halen, in vergelijking met alle offertes, en elkaar vrij dicht benaderen. Gelet op de hogere score van Groep Infrabo voor het gunningscriterium ereloonvoorstel, waarbij een aanzienlijk puntenverschil wordt gerealiseerd ten opzichte van alle andere offertes, behaalt deze offerte de hoogste totaalscore”.

De nv Groep Infrabo wordt aldus met 81,31 op 100 als eerste gerangschikt voor verzoekende partij met 80,13 op 100. Er wordt dan ook voorgesteld de opdracht te gunnen aan de nv Groep Infrabo.

3.6. Op 8 november 2011 onderschrijft het politiecollege van de Politiezone Voorkempen de motivering en het besluit van het gunningsverslag en beslist de opdracht te gunnen aan de nv Groep Infrabo.

3.7. Op 22 november 2011 dient verzoekende partij een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid in tegen de beslissing van 8 november 2011.

Bij arrest nr. 216.912 van 16 december 2011 beveelt de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissing van 8 november 2011 van het politiecollege van de Politiezone Voorkempen om de overheidsopdracht “Aanstellen van een ontwerper voor de bouw van een nieuw Centraal Hoofdcommissariaat” (bestek nr. HC/LOG-BU 000229/11) toe te wijzen aan de nv Groep Infrabo. De Raad van State bevindt het eerste onderdeel van het eerste middel, waarin wordt opgemerkt dat de toegepaste beoordelingsmethodiek voor het eerste gunningscriterium “het ereloonvoorstel” niet overeenstemt met de beoordelingsmethodiek die door verwerende partij zelf in het gunningsverslag werd vooropgesteld, ernstig.

De Raad van State oordeelt voorts dat er in het licht van deze *prima facie* vastgestelde onwettigheid geen reden is om te besluiten tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de impliciete weigeringsbeslissing de opdracht aan verzoekende partij te gunnen.

3.8. Verwijzend naar dit arrest beslist verwerende partij op 28 december 2011 tot intrekking van de gunningsbeslissing van 8 november 2011.

3.9. In een nieuw gunningsverslag van 6 maart 2012 wordt overgegaan tot een heroverweging die volgens het verslag “maximaal [streeft] naar een oplossing die het dichtst aansluit bij de door de Raad van State geformuleerde kritiek waardoor de mogelijke incongruentie tussen de gekozen formule en de

tekstuele toelichting opgeheven wordt”. De offertes van de acht geselecteerde en regelmatig bevonden inschrijvers worden opnieuw getoetst aan de gunningscriteria, wat leidt tot het volgende “overzicht totaalscore gunningscriteria”:

“De verschillende scores op de onderscheiden gunningscriteria geven het volgende totaalbeeld:

TOTALEN CRITERIA	AAA	ARCH	ESSA	INFRA	DBV	LOW	MV2	RDBM
Ereloonvoorstel (op 30 punten)	14,77	13,84	19,10	30,00	1,32	8,61	6,80	21,31
Visie (op 30 punten)	17,5	9	21,5	22	18	6	21	21
Ideeënshets en raming (op 25 punten)	20	19,5	25	20	20	14	21	22
Gebouwtechnisch (op 5 punten)	5	5	5	5	5	5	5	5
Technische kwaliteiten (op 5 punten)	4,5	4	5	4	2	4,5	4	5
Uitvoerings-termijn (op 3 punten)	3	3	3	3	3	3	3	3
Kwaliteit offerte (op 2 punten)	2	1	2	1	2	1	1	1
TOTAAL-SCORE op 100 punten	66,77	55,34	80,60	85	51,32	42,11	61,80	78,31

Overwegende dat uit de vergelijking van de totaalscores blijkt dat de offerte van de firma Groep Infrabo, [...], het voordeligst is, rekening houdend met alle gunningscriteria;

Er kan vastgesteld worden dat 3 offertes, namelijk Groep Infrabo, ESSA en RDBM, de hoogste totaalscores halen, in vergelijking met alle offertes, en elkaar vrij dicht benaderen. Gelet op de hogere score van Groep Infrabo voor het gunningscriterium ereloonvoorstel, waarbij een aanzienlijk puntenverschil wordt gerealiseerd ten opzichte van alle andere offertes, behaalt deze offerte de hoogste totaalscore. Supra omschreven vergelijking van de offertes resulteert in een onderbouwde rangschikking waaruit kan afgeleid worden dat de offertes van de firma Groep Infrabo voordeliger is

dan de andere inschrijvers, in het licht van de beoordeling van alle gunningscriteria”.

3.10. Op 26 maart 2012 onderschrijft het politiecollege van de Politiezone Voorkempen de motivering en het besluit van het gunningsverslag en beslist de opdracht te gunnen aan de nv Groep Infrabo.

3.11. Met een aangetekend verzonden brief gedateerd op 26 maart 2012 deelt verwerende partij aan verzoekende partij mee dat haar offerte niet werd gekozen. De gemotiveerde gunningsbeslissing is er bijgevoegd.

IV. Tussenkost

4. De verzoekende partij in tussenkost blijkt voordeel te halen uit de bestreden beslissing en heeft er belang bij dat de vordering wordt afgewezen. Dienvolgens moet haar verzoek worden ingewilligd.

V. Regelmatigheid van de rechtspleging

5. Verzoekende partij dient een pleitnota in. De procedureregeling voorziet evenwel niet in een dergelijk stuk. De Raad van State zal deze pleitnota dan ook niet in zijn beoordeling betrekken in zoverre deze meer is dan de neerslag van de mondelinge uiteenzetting op de terechtzitting.

VI. De schorsingsvoorwaarden

6.1. Overeenkomstig artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat ernstige middelen worden aangevoerd die de nietigverklaring van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

6.2. Te dezen is evenwel de wet van 23 december 2009 tot invoeging van een nieuw boek betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen in de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten, van toepassing.

Luidens het door voornoemde wet van 23 december 2009 in de wet van 24 december 1993, nieuw ingevoegde artikel 65/15, eerste lid, is voor de schorsing van de thans bestreden beslissingen het bewijs van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel niet vereist.

Anderzijds verplicht artikel 65/15, tweede lid, verzoekende partij tot het instellen van de vordering tot schorsing volgens een procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

Er dient te dezen dan ook enkel nog te worden onderzocht of ernstige middelen worden aangevoerd die de nietigverklaring van de bestreden beslissingen kunnen verantwoorden.

VII. Onderzoek van het enige middel

Uiteenzetting

7.1. Verzoekende partij steunt haar enig middel op de schending van artikel 16 van de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten, van artikel 115 van het koninklijk besluit van 8 januari 1996 betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten en de concessies voor openbare werken, van artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het motiverings-, gelijkheids-, zorgvuldigheids-, redelijkheids- en evenredigheidsbeginsel.

Zij acht deze rechtsnormen geschonden:

“doordat

de rangschikking door het Bestuur niet plaatsvond door een redelijke en gemotiveerde vergelijking voor de gunningscriteria ereloon, ideeënschets en kostenraming en kwaliteit offerte
terwijl

Op het Bestuur de verplichting rust de gunningscriteria te beoordelen op een wettige wijze zoals vooropgesteld in de hogere wettelijke en reglementaire bepalingen en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur”.

7.2. In een eerste onderdeel betwist verzoekende partij de beoordeling van het eerste gunningscriterium “ereloonvoorstel”.

7.2.1. In de eerste plaats stelt verzoekende partij dat verwerende partij in de heroverweging na het schorsingsarrest nr. 216.912 en de intrekking-beslissing ten onrechte niet alleen de formule waarmee de score werd berekend voor het gunningscriterium ereloonvoorstel heeft aangepast, doch tevens de in het gunningsverslag woordelijk opgenomen beoordelingsmethodologie zelf. Zij meent dat het enig mogelijke rechtsherstel na het schorsingsarrest waarin de in woorden uitgedrukte beoordelingsmethode in de eerste geschorste en ingetrokken gunningsbeslissing niet onwettig werd bevonden, is dat de in woorden uitgedrukte methodologie van de ingetrokken gunningsbeslissing wordt behouden en wordt vertaald in een nieuwe formule. De beoordelingsmethode moet immers gedurende de volledige gunningsprocedure dezelfde draagwijdte hebben. Die methode heeft in haar berekening tot gevolg dat zij op ereloon 15,59 punten scoort en de gekozen inschrijver nv Groep Infrabo 20,65 punten. Dit puntenverschil van 5,06 zou niet volstaan om het puntenverschil van 6,50 op de andere gunningscriteria te overbruggen en tot gevolg hebben dat verzoekende partij als eerste zou worden gerangschikt. In de bestreden beslissing wordt thans echter een geheel andere beoordelingsmethode gebruikt waarbij de laagste bieding het maximum der punten haalt en de hoogste bieding geen punten. Verzoekende partij wijst er daarbij onder meer op dat aldus in de bestreden beslissing het gemiddelde ereloonpercentage geen 50 punten meer behaalt.

Zij werpt verder op dat voor deze plotse ommezwaai waarbij de beoordelingsmethode in de loop van de procedure wordt gewijzigd geen enkel

motief wordt gegeven tenzij het volstrekt onjuiste motief dat dit zou volgen uit een correcte lezing van het schorsingsarrest.

7.2.2. In ondergeschikte orde werpt verzoekende partij op dat de beoordeling van dit gunningscriterium onwettig blijft omdat binnen dit gunningscriterium de regelmatige offertes systematisch werden beoordeeld volgens drie toetsingselementen met telkens een puntentoekenning op 10 punten per beoordeeld element, namelijk het ereloonpercentage, het ereloonplafond en de uitkomst van het geboden ereloonpercentage op de kostenraming. Er wordt dus gebruik gemaakt van subgunningscriteria, terwijl het bestek geen subgunningscriteria voorziet en per definitie ook geen afzonderlijke weging per subgunningscriterium zoals vereist voor een aanneming van diensten die de Europese drempel bereikt.

7.2.3. In meest ondergeschikte orde werpt verzoekende partij ten slotte op dat de beoordeling waarbij 10 van de 30 toe te kennen punten worden toebedeeld aan de offerte die het laagste bedrag oplevert wanneer men het geboden ereloonpercentage toepast op de kostenraming, onwettig is. Zij meent dat deze beoordeling strijdig is met het bestek en met de verdere motieven van de bestreden beslissing. De ingeroepen motieven zijn tegenstrijdig. De kostenraming komt voor in het derde gunningscriterium. Uit de omschrijving in het gunningsverslag blijkt dat niet zozeer de totaalprijs wordt beoordeeld maar wel de mate van detaillering van de kostenraming die in deze fase niet met sluitende zekerheid kan worden vastgesteld. Desondanks wordt in de bestreden beslissing in het kader van het gunningscriterium “ereloonvoorstel” wel de totaalprijs beoordeeld voor 10 van de 30 punten. Tegelijk wordt daar benadrukt dat het bekomen ramingsbedrag wel accuraat moet zijn, maar tegelijkertijd niet bindend is. Deze motieven spreken elkaar tegen. Zij merkt op dat “het geboden ereloonpercentage op het ramingsbedrag op zich totaal niet relevant is voor de beoordeling van het eerste gunningscriterium (totaalomvang van de prijs) doch enkel onrechtstreeks een belang vertoont om de ernst van de offertes te beoordelen” nu dit in geen enkele mate de te leveren financiële tegenprestatie voor verstrekte diensten bepaalt, nu het ramingsbedrag niet bindend is, anders dan het ereloonpercentage en het geboden maximumereloon. Zij meent dat uit het eerste gunningscriterium afdoende blijkt dat de vergelijking die in dat kader dient te gebeuren noodzakelijk alleen betrekking heeft op het “totaal ereloon” dat uitsluitend bepaald wordt door het

geboden ereloonpercentage en het maximumereloonbedrag, maar niet door dit ereloonpercentage toe te passen op een niet bindende kostenraming door de inschrijver. Waar het bestek bepaalt dat “[t]en einde een vergelijking van de offertes mogelijk te maken zal het ereloonpercentage gerelateerd worden aan de benaderende kostenraming” heeft dit een beperkte draagwijdte meer bepaald ter controle of het bindend ereloonpercentage en het bindend maximumereloon wel afdoende aan elkaar gerelateerd zijn, maar niet dat dit een afzonderlijke weging bekomt van 10 op 30 punten. Zij merkt op dat in de bestreden beslissing wordt gesteld dat de score op 30 wordt samengesteld uit drie deelcomponenten ten einde zoveel mogelijk speculatie aangaande het absoluut ereloonpercentage te vermijden, reden waarom ook in het bestek werd aangekondigd dat het ereloonpercentage zou worden gerelateerd aan de benaderende kostenraming en dat de opgave van een plafondbedrag werd gevraagd, maar dat “blijkbaar diegene die het meest aan speculatie deed m.a.w. een maximumereloonbedrag gaf dat hoger lag dan het door hem geboden percentage op het bedrag van zijn kostenraming) [...] nu hiervoor [dreigt] te worden beloond, m.a.w. dreigt men het bestek volledig uit te hollen door onderwaardering in de kostenraming (m.a.w. zoals blijkt uit enerzijds het opgegeven ereloonpercentage en anderzijds het maximumereloonbedrag) te belonen in het gunningscriterium waarde van het ereloonvoorstel”.

7.3. In een tweede onderdeel wordt de beoordeling van het derde gunningscriterium “[i]deeën schets en kostenraming” betwist.

Verzoekende partij stelt vast dat uit bijlage 3 blijkt dat het bestuur eerst onderdeel “[i]deeën schets” heeft beoordeeld op 15 punten en vervolgens onderdeel “kostenraming” op 10 punten waarbij inzake “Detaillering raming” bij Essa alle vijf beoordeelde punten als aanwezig werden aangevinkt en bij de gekozen inschrijver nv Groep Infrabo slechts één, hetgeen leidt tot een score van 10 op 10 voor verzoekende partij en een score van 8 op 10 voor de gekozen inschrijver nv Groep Infrabo.

Verzoekende partij benadrukt dat zij merkelijk beter scoort op 4 van de 5 in de beoordeling betrokken onderdelen en aldus 10/10 krijgt, zodat een score van 8/10 voor de gekozen inschrijver die slechts op één van de vijf

onderzochte onderdelen positief scoort, geen evenredige vertaling is van dit verschil.

De nieuwe verwijzing in het gunningsverslag bij de gekozen inschrijver dat de raming voor het politiegebouw “voldoet aan de vereisten van het opdrachtgevend bestuur aangezien deze gebaseerd is op en gemotiveerd wordt door soortgelijke realisaties en doordrongen is van het Normenboek Geïntegreerde Politie”, maakt dit niet goed want betreft aspecten die irrelevant zijn voor een vergelijkende analyse inzake de kostenraming.

Beoordeling

8. Het eerste onderdeel betreft de beoordeling van het gunningscriterium “ereloon” dat staat op 30 punten. In het gunningsverslag wordt hierover vermeld:

“3.1. Het ereloonvoorstel

Gelet op de bemerking van de Raad van State in haar arrest nr. 216.912 van 16 december 2011 waarbij een mogelijke incongruentie tussen de woordelijke formulering van de beoordelingsmethodiek en de wiskundige formulering van de toegepaste methodiek (*in casu* de letterlijke weergave van de toegepaste excel-formule) wordt vastgesteld, opteert het opdrachtgevend bestuur voor een vereenvoudigde formule dewelke uiteraard volledig beantwoordt aan de infra neergeschreven woordelijke formulering van de beoordelingsmethodiek. De ontwikkelde wiskundige formule, als voorwerp van onderhavige heroverweging, dient uiteraard, cfr, de inhoud van supra vermeld arrest, volledig overeen te stemmen met de geformuleerde woordelijke motivering. Het opdrachtgevend bestuur meent dat een zo eenvoudig mogelijke formule minder vatbaar kan zijn voor interpretaties dewelke niet door het bestuur bedoeld werden. Zodoende wordt eveneens de beoogde congruentie tussen de verwoording van de beoordelingsmethodiek en de wiskundige notatie ervan maximaal bereikt. Het behoort bovendien tot de beoordelingsvrijheid van de opdrachtgevende overheid om de volgens haar best geschikte beoordelingsmethode van de gunningscriteria te kiezen.

Het bestek HC/LOG-BU 000229/11 vroeg aan de inschrijver een voorstel ereloonpercentage bij de inschrijving te voegen, vergezeld van een voorstel van maximum ereloon (plafondbedrag). Om de vergelijkbaarheid van de offertes mogelijk te maken werd de inschrijvers gevraagd een benaderende kostenraming op te geven.

De score op 30 punten wordt samengesteld uit drie deelcomponenten als onderdeel van de gekozen beoordelingsmethode, en teneinde zoveel als mogelijk speculatie aangaande het absolute ereloonpercentage te vermijden. Ook om die reden werd in het bestek reeds aangekondigd dat het ereloonpercentage zou worden gerelateerd aan de benaderende kostenraming, en werd de opgave van het plafondbedrag als integraal deel van het ereloonvoorstel aangekondigd:

- ereloonpercentage
- ereloonplafondbedrag
- potentieel ereloon

De score op 30 punten bestaat derhalve uit drie deelcomponenten opdat een zo billijk mogelijke score wordt bekomen waarin zowel het opgegeven ereloonpercentage, het plafond ereloonbedrag en de verhouding tussen het plafond ereloonbedrag en het potentiële ereloonbedrag (door toepassing van het opgegeven ereloonpercentage op het geraamd bedrag realisatie CHC) wordt gewogen en tegelijkertijd wordt vergeleken tussen de inschrijvers onderling.

Elk van de drie deelcomponenten wordt beoordeeld op een schaal van 0 tot 100.

Formule = $100 - (\text{waarde opgegeven door de inschrijver} - \text{laagste inschrijver}) / [(\text{hoogste inschrijver} - \text{laagste inschrijver}) / 100]$

Deze formule zal op elk van de drie deelcomponenten worden toegepast en wordt infra verder verduidelijkt.

Eerste component ereloonpercentage: Om een schaal te maken waarbij iedere inschrijver een score kan gegeven worden van 0 t.e.m. 100 nemen we als maximum score 100 voor de inschrijver met het laagste ereloonpercentage en als minimumscore 0 voor de inschrijver met het hoogste ereloonpercentage. Op die manier worden tevens alle offertes tegenover elkaar vergeleken met toepassing van een absolute scoringsschaal. Bovendien is er zodoende maximale congruentie tussen de scoringsschaal, de toegepaste beoordelingsmethodiek en worden alle regelmatige offertes lineair met elkaar vergeleken.

De laagste inschrijver krijgt 100 punten, aangezien deze inschrijving voor deze deelcomponent van dit gunningscriterium als het meest voordelig kan beoordeeld worden. De hoogste inschrijving krijgt 0 punten, aangezien deze inschrijving als het minst voordelig kan beoordeeld worden. Hierdoor wordt een absolute boven- en ondergrens gecreëerd door gebruik te maken van de regelmatige offertes. Op die manier wordt vermeden dat er een score onder 0 dan wel boven 100 mogelijk wordt. Immers er wordt een scoringsschaal ontwikkeld op basis van alle regelmatige offertes; de schaal heeft een absolute bovengrens en een absolute minimumgrens. Hierdoor kan de schaal niet ter discussie worden gesteld door het verzinnen van

fictieve ereloonpercentages om de vermeende ondeugdelijkheid van de formule en scoringsschaal voor te wenden.

De overige inschrijvers worden gescoord in verhouding tot de ontwikkelde scoringsschaal. De overige inschrijvers worden i.c. afgetoetst tegenover de opgestelde schaal begrensd door de hoogste en de laagste inschrijver. Een inschrijver met een ereloonpercentage in de buurt van het meest voordelige ereloonpercentage zal een score krijgen die het meest voordelige ereloonpercentage benadert in dezelfde verhouding als een inschrijver met een ereloonpercentage in de buurt van het minst voordelige ereloonpercentage een score zal krijgen die het minst voordelige ereloonpercentage benadert.

Tweede component ereloonplafondbedrag: Om een schaal te maken waarbij iedere inschrijver een score kan gegeven worden van 0 t.e.m. 100 nemen we als maximum score 100 voor de inschrijver met het laagste ereloonplafondbedrag en als minimumscore 0 voor de inschrijver met het hoogste ereloonplafondbedrag.

Het laagste ereloonplafondbedrag krijgt 100 punten, aangezien deze inschrijving voor deze deelcomponent van dit gunningscriterium als het meest voordelig kan beoordeeld worden. Het hoogste ereloonplafondbedrag krijgt 0 punten, aangezien deze inschrijving als het minst voordelig kan beoordeeld worden.

De overige ereloonplafondbedragen worden gescoord in verhouding tot de ontwikkelde scoringsschaal. De overige ereloonplafondbedragen worden i.c. afgetoetst tegenover de opgestelde schaal begrensd door de hoogste en de laagste inschrijver (ereloonplafondbedrag). Een inschrijver met een ereloonplafondbedrag in de buurt van het meest voordelige ereloonplafondbedrag zal een score krijgen die het meest voordelige ereloonplafondbedrag benadert in dezelfde verhouding als een inschrijver met een ereloonplafondbedrag in de buurt van het minst voordelige ereloonplafondbedrag een score zal krijgen die het minst voordelige ereloonplafondbedrag benadert.

Derde component ‘potentieel ereloon’: De laatste component wordt gevormd door het toepassen van het door de inschrijver opgegeven ereloonpercentage op de door de inschrijver opgegeven kostenraming. De kostenraming betreft het door de inschrijver opgegeven bedrag exclusief btw en exclusief voorgesteld ereloon. Voor elke inschrijver wordt zodoende een ‘potentieel’ ereloon bekomen.

Om een schaal te maken waarbij iedere inschrijver een score kan gegeven worden van 0 t.e.m. 100 nemen we als maximum score 100 voor de inschrijver met het laagste potentieel ereloonbedrag en als minimumscore 0 voor de inschrijver met het hoogste potentieel ereloonbedrag.

Het laagste potentieel ereloonbedrag krijgt 100 punten, aangezien deze inschrijving voor deze deelcomponent van dit gunningscriterium als het meest voordelig kan beoordeeld worden. Het hoogste potentieel ereloonbedrag krijgt 0 punten, aangezien deze inschrijving als het minst voordelig kan beoordeeld worden.

De overige potentieel ereloonbedragen worden gescoord in verhouding tot de ontwikkelde scoringsschaal. De overige potentieel ereloonbedragen worden i.c. afgetoetst tegenover de opgestelde schaal begrensd door de hoogste en de laagste inschrijver (potentieel ereloonbedragen). Een inschrijver met een potentieel ereloonbedrag in de buurt van het meest voordelige potentieel ereloonbedrag zal een score krijgen die het meest voordelige potentieel ereloonbedrag benadert in dezelfde verhouding als een inschrijver met een potentieel ereloonbedrag in de buurt van het minst voordelige potentieel ereloonbedrag een score zal krijgen die het minst voordelige potentieel ereloonbedrag benadert.

Verwoording wiskundige notatie nieuw ontwikkelde formule:

De scoringswaarde van de laagste en de hoogste inschrijver, voor elke deelcomponent van de beoordeling van het gunningscriterium 'ereloonvoorstel' op de ontwikkelde schaalverdeling is reeds gekend, zijnde respectievelijk 100 en 0.

Om de overige inschrijvers te scoren dient men te weten waarmee 1 punt op de ontwikkelde scoringsschaal overeen komt; dit bereikt men door het verschil te berekenen tussen de hoogste inschrijver en de laagste inschrijver en dit verschil te delen door 100 (totaalwaarde van de schaal).

Om de score te berekenen van elke inschrijver neemt men het verschil tussen de laagste inschrijver en de te beoordelen inschrijver; dit resultaat wordt gedeeld door de waarde die overeenstemt met 1 punt. Dit totaalresultaat komt overeen met de waarde die aan de inschrijver kan worden toegekend worden, in functie van de ontwikkelde scoringsschaal.

Voormelde oefening wordt herhaald voor elke inschrijver en dit voor alle deelcomponenten van het gunningscriterium 'ereloonvoorstel'.

De ontwikkelde formule start met de notatie 100 omdat alle andere inschrijvers een lagere waarde zullen verkrijgen (aangezien ze hoger liggen dan de laagste inschrijving) en men dus hiervan het verschil dient te berekenen. Op die manier wordt niet boven 100 gescoord.

De formule geeft een lineaire verdeling van alle inschrijvings op een absoluut begrensde (zowel in minimum als in maximum) waardeschaal. Elke inschrijving verkrijgt zodoende een geschaalde rangschikking voor elke deelcomponent en uiteindelijk voor het volledige gunningscriterium 'ereloonvoorstel'.

Redelijkerwijs mag verwacht worden dat een laag ereloonpercentage en een laag plafondbedrag aanleiding zal geven tot een hoge score. Evenzeer zal een hoger percentage en een hoger plafond aanleiding geven tot een lagere score.

Het bestuur voorzagt een geplafonneerd ereloonbedrag, m.a.w. het ereloon wordt begrensd op een door de inschrijver op te geven maximumbedrag. Dit verplicht de inschrijver om, gelet op de heden beschikbare gegevens aangaande de vereisten en wensen van het bestuur om een zo accuraat mogelijke raming op te stellen, door te putten uit zijn ervaringen en soortgelijke referenties. Het bestuur mag immers aannemen dat men op basis van deze factoren in staat moet zijn om, gekoppeld aan de gegevens uit het bestek, een doordachte raming op te stellen. Het begrip ‘raming’ is specifiek gekozen aangezien geen gedetailleerde kostenstaat wordt gevraagd, doch een zo accuraat mogelijke raming. M.a.w. de raming is niet strikt bindend, het ereloonpercentage en het ereloonplafondbedrag zijn dat uiteraard wel.

Aangezien in deze fase van het bouwproject (namelijk het aanstellen van een ontwerper die het opdrachtgevend bestuur zal begeleiden doorheen het ganse bouwtraject) nog geen sluitend Programma van Eisen (PvE) kan worden opgesteld is het bestuur er zich van bewust dat dit PvE nog het voorwerp kan/zal uitmaken van fluctuatie mede gelet op de te realiseren nauwe samenwerking tussen ontwerper en ‘overlegplatform bouw nieuw hoofdcommissariaat’. Om die reden wordt een benaderende kostenraming gevraagd in het lastenboek teneinde de vergelijkbaarheid der offertes op een gelijkwaardige grondslag mogelijk te maken. Anderzijds wordt aan de inschrijvers gevraagd dit bedrag te begrenzen uiteraard opnieuw gebaseerd op eerder opgedane ervaringen en opdrachten. Verwijzend naar artikel 98 van het KB van 08-01-1996 kon de inschrijver aan het opdrachtgevend bestuur melden dat in het bestek zodanige vergissingen of leemten worden vastgesteld dat het hem onmogelijk is een prijs te berekenen.

M.a.w. mag hieruit blijken dat het opdrachtgevend bestuur belang hecht aan een economisch voordelige offerte, o.a. voor wat betreft het gunningscriterium ‘ereloonvoorstel’. Het toekennen van de maximumscore aan de meest voordelige en de minimumscore aan de minst voordelige lijkt dan ook voor de hand te liggen en beperkt geenszins de mededinging aangezien elke inschrijver dezelfde kans heeft om een zo voordelig mogelijke offerte in te dienen. Bovendien is het gunningscriterium ‘ereloonvoorstel’ niet het enige gunningscriterium.

Lineaire scoring ontwikkelde formule:

Om de lineaire scoring na te gaan worden 3 fictieve ereloonpercentages die gelegen zijn tussen het laagste en hoogste ereloon (tussen 5,7 en 8,65) gescoord, aan de hand van de ontwikkelde formule, op een schaal van 0 tot 100:

8% resulteert in 22,03 op 100 (afstand van -33,9 t.o.v. 55,93);
 7% resulteert in 55,93 op 100;
 6% resulteert in 89,83 op 100 (afstand van +33,9 t.o.v. 55,93);

M.a.w. dezelfde afstand in ereloonpercentages resulteert verhoudingsgewijs in dezelfde afstand op de scoringsschaal waardoor aan de vereiste van lineaire spreiding voldaan is.

Voor elk van deze drie componenten wordt een waarde op 100 bekomen. Deze drie componenten worden vervolgens samengeteld en gedeeld door 3 waardoor een gemiddelde waarde op 100 wordt bekomen.

De uiteindelijke score op 30 punten wordt bekomen door de waarde op 100 te vermenigvuldigen met de breuk 30/100. Uiteindelijk wordt een scorewaarde bekomen op 30 punten waarin zowel het ereloonpercentage, het ereloonplafondbedrag als het ‘potentieel’ ereloonbedrag in relatie tot de kostenraming verhoudingsgewijs in rekening worden genomen.

Overwegende dat kan vastgesteld worden dat de offerte van Groep Infrabo de hoogste score van alle offertes verkrijgt voor wat betreft het gunningscriterium ereloonvoorstel.

In tabelvorm (rekenblad) geeft dit onderstaande scores:

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Inschrijver	EL-%	Waar-de EL	EL-plafond	Raming	EL-potentieel	Waarde EL-plafond	Waarde EL-potentieel	Totaal-waarde	Pun-ten op 30
AAA	6,9	59,32	499.999,00	6.337.018,00	437.254,24	37,94	50,42	49,23	14,77
ARCH	7,89	25,76	420.000,00	5.331.749,99	420.675,07	58,20	54,44	46,13	13,84
ESSA	6,99	56,27	375.798,20	5.376.300,00	375.803,37	69,40	65,33	63,67	19,10
INFRA	5,7	100,00	255.000,00	4.086.125,00	232.909,13	100,00	100,00	100,00	30,00
DBV	8,65	0,00	649.774,00	6.827.700,00	590.596,05	0,00	13,21	4,40	1,32
LOW	8,335	10,68	575.000,00	4.948.153,00	412.428,55	18,94	56,44	28,69	8,61
MV2	6,68	66,78	645.020,80	9.656.000,00	645.020,80	1,20	0,00	22,66	6,80
RDBM	7	55,93	350.000,00	4.432.377,00	310.266,39	75,94	81,23	71,03	21,31

Alle bedragen zijn exclusief BTW – het ramingsbedrag is exclusief BTW en exclusief ereloon.

Om de leesbaarheid te vergroten werd de benaming van de inschrijver afgekort tot maximaal 4 letters.

EL = ereloon

Toegepaste excel-formule kolom C (waarde EL): =100-(waarde opgegeven door de inschrijver - B\$ ‘laagste inschrijver’) / ((B\$ ‘hoogste inschrijver’ — B\$ laagste inschrijver’) / 100)

Toegepaste excel-formule kolom G (waarde EL-plafond) = $100 - (\text{waarde opgegeven door de inschrijver} - D\$ \text{ 'laagste inschrijver'}) / ((D\$ \text{ 'hoogste inschrijver'} - D\$ \text{ 'laagste inschrijver'}) / 100)$

Toegepaste excel-formule kolom H (waarde EL-potentieel): = $100 - (\text{waarde opgegeven door de inschrijver} - F\$ \text{ 'laagste inschrijver'}) / ((F\$ \text{ 'hoogste inschrijver'} - F\$ \text{ 'laagste inschrijver'}) / 100)$

Toegepaste excel-formule kolom I: = $SOM (G \text{ 'inschrijver': } H \text{ 'inschrijver'}; C \text{ 'inschrijver'}) / 3$

Toegepaste excel-formule kolom J: = $I \text{ 'inschrijver'} * (30/100)$.

Eerder was in de inleiding van het gunningsverslag, onder “D. Heroverweging gunningsverslag” in het algemeen onder meer gesteld:

“In concreto werd in de schorsingsvordering, o.a., de toegepaste beoordelingsmethodiek voor het eerste gunningscriterium ‘het ereloonvoorstel’ ter discussie gesteld aangezien wordt voorgehouden dat deze niet volledig zou overeenstemmen met de in het gunningsverslag opgenomen puntenschaal op 100.

De Raad van State oordeelt dat, zonder uitspraak te doen over welke formule aanvaardbaar is, dat de in het gunningsverslag toegepaste formule en navolgende geschaalde resultaat niet lijkt te congrueren met de woordelijke formulering van de ontwikkelde formule. Het arrest nr. 216.912 van 16 december 2011 in de zaak A. 202.535/XII-6764 schorst bijgevolg de gunningsbeslissing van de Politiezone Voorkempen.

Bij besluit van het Politiecollege van de Politiezone Voorkempen d.d. 28 december 2011 werd dan ook tot intrekking van de gunningsbeslissing van 8 november 2011 overgegaan, zodat deze geacht wordt uit het rechtsverkeer te zijn verwijderd *ex tunc*.

Onderhavige herooverweging streeft dan ook maximaal naar een oplossing die het dichtst aansluit bij de door de Raad van State geformuleerde kritiek waardoor de mogelijke incongruentie tussen de gekozen formule en de tekstuele toelichting opgeheven wordt”.

9. Verwerende partij en tussenkomende partij betwisten niet dat de thans gebruikte beoordelingsmethode voor de vergelijking van ereloonpercentage, maximum ereloonbedrag en “totale ereloon”, afwijkt van de beoordelingsmethode zoals verwoord in de eerste gunningsbeslissing in die zin dat niet langer voor elk

van deze elementen vergeleken wordt met het berekende gemiddelde waaraan 50 punten werden toegekend.

In de mate dat verzoekende partij aanvoert dat, aangezien de Raad van State in het arrest nr. 216.912 de methode in woorden uitgedrukt in het eerste gunningsverslag niet onwettig bevond en enkel vaststelde dat de in dat gunningsverslag toegepaste formule niet lijkt te congrueren met de eerder in het verslag verwoorde methode, de in woorden uitgedrukte methode behouden had moeten worden en dat enkel de toegepaste formule had moeten worden aangepast aan die methode, gaat zij eraan voorbij dat die gunningsbeslissing op 28 december 2011 werd ingetrokken. Deze intrekkingbeslissing heeft tot gevolg dat de eerste gunningsbeslissing wordt geacht nooit te hebben bestaan. Verwerende partij lijkt dan ook, in principe, niet gebonden door de motieven waarop die eerste beslissing steunde. Zij blijkt immers hiervan, en dus ook van het eerste gunningsverslag, precies als reactie op het schorsingsarrest nr. 216.912, afstand te hebben genomen door de beslissing in te trekken. Op het eerste gezicht lijkt het inherent aan een nieuwe beoordeling dat deze tot een verschillend resultaat kan leiden en desgevallend tot gebruik van een andere methode.

Verzoekende partij toont niet *prima facie* aan dat dit uitgesloten is enkel omdat de in het eerste gunningsverslag in woorden uitgedrukte methode door de Raad van State niet onwettig werd bevonden.

In de mate dat zij in dit onderdeel ervan uitgaat dat een loutere wijziging van de formule de enige wijze van rechtsherstel is na dat arrest, toont zij dit niet *prima facie* aan. Door te oordelen dat de in het eerste gunningsverslag toegepaste formule niet lijkt te congrueren met de eerder in dat verslag voorgestelde hantering van een schaal van 100 en om die reden de eerste beslissing te schorsen, lijkt de Raad van State geenszins te hebben opgelegd welke beoordelingsmethodologie verwerende partij bij heroverweging zal moeten hanteren. De Raad van State komt in dat arrest integendeel tot die vaststelling zonder uitspraak te doen over welke formule aanvaardbaar is in het kader van een zorgvuldige beoordeling en dit laatste onder meer gelet op het feit dat in het bestek geen methodiek inzake scoretoekenning is opgenomen.

Verzoekende partij voert evenmin aan dat de thans gebruikte methode afwijkt van het bestek of dat de formule niet heeft geleid tot toewijzing aan de voordeligste regelmatige inschrijver.

Zij stelt weliswaar dat de methode werd gewijzigd “om toch maar alleszins het puntenverschil [in haar voordeel op de andere gunningscriteria] te kunnen overbruggen”, maar staft deze bewering niet nader. Bovendien gaat zij hier voorbij aan de motivering van de heroverweging in het gunningsverslag.

10. In de mate dat verzoekende partij aanvoert dat minstens een geldig motief moet worden gegeven voor de gewijzigde beoordelingsmethode, gaat zij voorbij aan de reeds geciteerde motivering in het gunningsverslag.

Daarin licht verwerende partij toe hoe zij ervoor heeft gezorgd dat bij de keuze van de passende beoordelingsmethodologie werd verhinderd dat de gehanteerde formule nog in negatieve scores zou kunnen resulteren, op welke manier deze formule de onderscheiden waarderingen van het ereloon op evenredige wijze omzet in een bepaalde score en waarom werd afgestapt van deze methodologie die in de ingetrokken gunningsbeslissing werd gehanteerd, waarbij de inhoudelijke waarde van de offerte voor het eerste gunningscriterium werd afgemeten ten aanzien van het gemiddelde ereloon dat 50 punten verkreeg.

Verzoekende partij toont in het licht van de voorgaande vaststellingen niet aan waarom dit niet als motief kan volstaan.

11. Wat het ondergeschikte betoog betreft inzake het gebruik van niet vooraf aangekondigde subcriteria en hun weging, dient te worden vastgesteld dat het bestek het eerste gunningscriterium als volgt omschrijft:

“Ereloonvoorstel (het ereloonpercentage met opgave van het plafondbedrag): maximum 30 punten

De inschrijver dient zijn voorstel van ereloonpercentage bij de inschrijving te voegen. De inschrijver voegt tevens een voorstel van maximum ereloon toe (plafondbedrag). Het totaal ereloon wordt vergeleken tussen de kandidaten. Het ereloon wordt bepaald door een op te geven percentage om het voorwerp van de opdracht te realiseren. Ten einde een vergelijking van

de offertes mogelijk te maken zal het ereloonpercentage gerelateerd worden aan de benaderende kostenraming”.

Daargelaten de vraag of er inderdaad sprake is van subcriteria en niet veeleer van onderdelen van de beoordelingsmethode van het criterium “ereloon” die op zich geen eigen finaliteit hebben maar die samen de waarachtigheid en het reëel karakter van het ereloonvoorstel beogen na te gaan, blijkt uit het bestek *prima facie* voldoende duidelijk dat in dit kader het voorgestelde ereloonpercentage en het voorstel van maximum ereloon worden vergeleken, alsook het potentieel ereloon.

In de mate dat wordt aangevoerd dat in het bestek geen wegingen werden bepaald, blijkt niet *prima facie* dat aan deze elementen in de beoordeling een verschillende weging werd gegeven noch lijkt verzoekende partij aan te tonen wat haar belang is bij deze kritiek.

12. Wat het meest ondergeschikte betoog betreft toont verzoekende partij niet met de vereiste *prima facie* ernst aan dat de beoordeling waarbij 10 van de 30 toe te kennen punten worden toebedeeld aan de offerte die het laagste bedrag oplevert wanneer men het geboden ereloonpercentage toepast op de kostenraming, onwettig is.

In haar grieven terzake lijkt zij er aan voorbij te gaan dat het bestek wel degelijk verwijst naar een beoordeling van drie elementen, namelijk het aangeboden ereloonpercentage, het voorgestelde maximumereloon en het “totaal ereloon” waarmee bedoeld lijkt het voorgestelde ereloon toegepast op de voorgestelde kostenraming. In de mate dat zij verwijst naar de afzonderlijke weging van deze elementen, valt haar kritiek samen met de vorige verworpen grief.

Voorts toont zij niet *prima facie* aan waarom het feit dat in het kader van het derde gunningscriterium “het voorleggen van een ideeënschets en kostenraming” het detail van de kostenraming wordt beoordeeld en dat die kostenraming niet bindend is, inhoudt dat een berekening van het ereloonpercentage op die raming niet mag worden gebruikt als element in de beoordeling

van het ereloonvoorstel en dit, blijkens de bestreden beslissing, ten einde speculatie te vermijden in het ereloonvoorstel en maximumbedrag.

Ten slotte toont zij niet concreet aan waarom het verbinden van deze drie elementen van het ereloonvoorstel niet van aard is mogelijke speculatie zoveel als mogelijk te beperken zoals blijkens het gunningsverslag de bedoeling is van verwerende partij. Evenmin toont zij *prima facie* aan dat het inschrijven met een hoger ereloonplafondbedrag dan de toepassing van het absoluut ereloonpercentage op de geschatte raming doet uitschijnen, speculatie bewijst.

13. Het eerste onderdeel is niet ernstig.

14. Het tweede onderdeel betreft de beoordeling van het derde gunningscriterium “Ideeënschets en kostenraming”. In het gunningsverslag wordt daaromtrent opgemerkt:

“3.3 Het voorleggen van een ideeënschets en een benaderende kostenraming: 25 punten

Voor dit gunningscriterium vroeg het opdrachtgevend bestuur om de ideeën naar praktische realiseerbaarheid uit te werken en een kostenraming op te stellen.

Voor wat betreft de ideeënschets wordt niet zozeer het architecturaal ontwerp beoordeeld doch wel de conceptuele uitwerking en de voorstelling/inplanting hiervan op het bouwterrein. Een offerte vergezeld van een voorstel lokaalindeling (of vlekkenplan) betekent een meerwaarde. Voor wat betreft de kostenraming wordt gekeken op welke wijze deze gemotiveerd wordt en hoe en uit welke elementen de kostenraming is samengesteld. Vooral de mate van detaillering wordt beoordeeld aangezien dit een zo accuraat mogelijke raming ten goede komt en de opdrachtgevende overheid hierin aldus inzicht verwerft. M.a.w. niet zozeer de totaalprijs wordt beoordeeld doch wel de mate waarop dit gemotiveerd wordt en de mate van detaillering van de kostenraming.

Bij de beoordeling van dit gunningscriterium mag immers niet het oog verloren worden dat de opdracht betrekking heeft op het aanstellen van een ontwerper en dat derhalve gepeild wordt naar het potentieel van de inschrijvers ter zake. M.a.w. de kostenraming kan in deze fase van het bouwproject niet met sluitende zekerheid vastgesteld worden, noch kan reeds gekozen worden voor een specifiek ontwerp.

[...]

(3) Motivering puntentoekenning schets + raming offerte ESSA

De offerte van ESSA bevat een driedimensionaal digitaal schetsontwerp, “fly-over” op digitale drager, hetgeen een meerwaarde geeft aan de offerte. De inplanting van het gebouw op het terrein wordt op die manier duidelijk gemaakt voor dit gunningscriterium.

De ideeënschets wordt vergezeld van een ontwerp indeling (vlekkenplan). De kostenraming wordt gebaseerd op recente gelijkaardige overheidsopdrachten en volgt de evolutie van de bouwconjunctuur op. De raming voor het CHC is gebaseerd op een door de inschrijver gerealiseerd politiegebouw. De raming is nauwkeurig gedetailleerd.

De inschrijver merkt op dat de mogelijkheden voor een ondergrondse parking onderzocht werd, doch dat dit door een permanent hoge grondwaterstand op het terrein niet eenvoudig te realiseren zou zijn en derhalve een impact heeft op de kostprijs.

(4) Motivering puntentoekenning schets + raming offerte INFRABO

De offerte bevat een overzichtelijke visuele voorstelling van het gebouw vanuit verschillende hoeken zodat het bestuur zich een duidelijk beeld kan vormen. Evenwel ontbreekt de weergave van het omliggende straatbeeld hetgeen de leesbaarheid niet ten goede komt. Uit de vorm van het terrein en de indeling en inplanting van het gebouw kan evenwel een afleiding gemaakt worden waardoor alsnog enige punten worden behaald. De offerte bevat voor wat betreft de indeling een vlekkenplan.

De benaderende kostenraming wordt gesteund op ervaring uit reeds uitgevoerde gelijkaardige projecten en gesteund op het Normenboek. De raming wordt evenwel summier gedetailleerd voor wat betreft het politiegebouw, doch voldoet aan de vereisten van het opdrachtgevend bestuur aangezien deze gebaseerd is op en gemotiveerd wordt door soortgelijke realisaties en doordrongen is van het Normenboek Geïntegreerde Politie. Het onderdeel omgevingswerken wordt uitgebreider gedetailleerd.

[...]

In tabelvorm geeft dit onderstaande scores:

SCHETS + RAMING	AAA	ARCH	ESSA	INFRA	DBV	LOW	MV2	RDBM
Voorstelling	5	2,5	5	5	5	4	5	5
Ruimtelijke Inplanting	0	5	5	2	5	0	5	5
Vlekkenplan Indeling	5	2	5	5	2	1	2	2
Detailering Raming	10	10	10	8	8	9	9	10
SCORE	20	19,5	25	20	20	14	21	22

[...]”.

Er is ook een bijlage 03:

Idee + schets	AAA	ARCH ILES	ESSA	INFR ABO	DBV	LOW	MV2	RDBM
Voorstelling (5)	5	2,5	5	5	5	4	5	5
Ruimtelijke inplanting (5)	0	5	5	2	5	0	5	5
Vlekkenplan indeling (5)	5	2	5	5	2	1	2	2
SCORE (op 15)	10	9,5	15	12	12	5	12	12
Detailering raming:	X	X				X		X
- ruwbouw en afwerking			X				X	
- technische uitrusting (HVAC, sanitair, electriciteit, beveiliging)			X				X	
- lift			X					
- omgevingsaanleg			X	X			X	
- diverse			X					
SCORE (op 10)	10	10	10	8	8	9	9	10
TOTAAL- SCORE	20	19,5	25	20	20	14	21	22

15. Verzoekende partij betoogt in dit tweede onderdeel in de eerste plaats dat uit bijlage 03 blijkt dat het bestuur eerst het onderdeel “Ideeënschets” heeft beoordeeld op 15 punten en vervolgens het onderdeel “kostenraming” op 10 punten. Bij “Detailering raming” werden bij verzoekende partij alle vijf beoordeelde punten als aanwezig aangevinkt en bij de gekozen inschrijver nv Groep Infrabo slechts één, hetgeen leidt tot een score van 10 op 10 punten voor verzoekende partij en een score van 8 op 10 punten voor de gekozen inschrijver nv Groep Infrabo.

In het kader van de beoordeling van de kostenraming werd blijkens de gunningsbeslissing de detaillering van de kostenraming beoordeeld. Alhoewel bij de gekozen inschrijver in tabel 03 slechts 1 van de 5 onderzochte elementen - omgevingsaanleg - wordt aangevinkt en de score van 8 op 10 punten in dat licht *prima facie* hoog zou kunnen lijken, wordt in het gunningsverslag gemotiveerd dat de kostenraming voor het onderdeel omgevingswerken uitgebreid gedetailleerd is en dat de raming weliswaar slechts summier gedetailleerd is voor het politiegebouw maar “voldoet aan de vereisten van het opdrachtgevend bestuur aangezien deze gebaseerd is op en gemotiveerd wordt door soortgelijke realisaties en doordrongen is van het Normenboek Geïntegreerde Politie”. In dat licht staat niet *prima facie* vast dat de score werd bepaald door een optelling van vinkjes alleen, het tegendeel blijkt veeleer uit die tabel zelf, waar bij AAA, Archiles, Low en RDBM geen enkel van de vijf elementen onder “Detaillering raming” is aangevinkt, maar wel “Detaillering raming” zelf is aangevinkt en deze 10 punten scoren behalve Low die 9 punten scoort. Evenmin blijkt uit de voormelde motivatie in het gunningsverslag dat het bestuur niet redelijkerwijze die score van 8 op 10 punten aan de nv Groep Infrabo kon toekennen. Hieruit blijkt ook niet dat er geen detaillering is, alleen dat die summier is voor wat betreft het politiegebouw in vergelijking met de offerte van verzoekende partij maar voldoet.

In de mate dat verzoekende partij verder stelt dat de toevoeging in het gunningsverslag dat de raming weliswaar slechts summier gedetailleerd is voor het politiegebouw maar “voldoet aan de vereisten van het opdrachtgevend bestuur aangezien deze gebaseerd is op en gemotiveerd wordt door soortgelijke realisaties en doordrongen is van het Normenboek Geïntegreerde Politie” verwijst naar aspecten die irrelevant zijn voor een vergelijkende analyse inzake de kostenraming, toont zij dit niet aan.

Wat betreft de kostenraming wordt blijkens het gunningsverslag “gekeken op welke wijze deze gemotiveerd wordt en hoe en uit welke elementen de kostenraming is samengesteld. Vooral de mate van detaillering wordt beoordeeld aangezien dit een zo accuraat mogelijke raming ten goede komt en de opdrachtgevende overheid hierin aldus inzicht verwerft. M.a.w. niet zozeer de totaalprijs wordt beoordeeld doch wel de mate waarop dit gemotiveerd wordt en de mate van detaillering van de kostenraming”. Verzoekende partij toont niet aan

waarom verwerende partij in dat licht geen rekening mag houden met het feit dat de kostenraming van het gebouw bij de gekozen inschrijver minder gedetailleerd is maar dit toch voldoende achten en nog een score van 8 op 10 punten geven nu deze raming gebaseerd is op soortgelijke realisaties en steunt op het Normenboek van de Geïntegreerde Politie, hetgeen, zo lijkt het, immers verband houdt met de motivering van de raming, inzicht hierin verleent en ook garanties verschaft inzake het accuraat karakter van de raming.

In ieder geval toont zij niet aan dat deze verschillen tot gevolg zou hebben dat de gekozen inschrijver hier in die mate minder mocht scoren, zodat de eindrangschikking in haar voordeel zou wijzigen.

16. Het tweede onderdeel is niet ernstig.

VIII. Besluit

17. Het enige middel is in zijn beide onderdelen niet ernstig gebleken. De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid dient dan ook te worden verworpen.

BESLISSING

1. Het verzoek van de nv Groep Infrabo tot tussenkomst in het administratief kort geding wordt ingewilligd.

2. De Raad van State verwerpt de vordering.

**3. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op 175 euro.
De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 mei 2012, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Pierre Barra,
bijgestaan door
Bram Van Thillo,

staatsraad,
waarnemend voorzitter,
griffier.

De griffier

De voorzitter

Bram Van Thillo

Pierre Barra